

BILDANDE AV **Örasjöbäcken-Storsvedjans naturreservat**

Objektnummer	2005473	
Län	Västernorrland	
Kommun	Timrå	
Socken	Ljustorp	
Fastighet	Bredsjöbygden 2:1 Laxsjön 1:1 Västra Roten 1:1 Lagfors 18:1	
Markägare	Staten och SCA Skog AB.	
Förvaltare	Länsstyrelsen	
Lägesbeskrivning	Cirka 5,5 km NNV Lagfors.	
Ekon kartblad	18H 1d, 18H 2d	
Mittpunkt	x: 6957909 y: 1567010 (Rikets nät)	
Areal [hektar]	227,7	
Prod skogsmark [ha]	191,0	
Natura 2000	SE0710170	
Naturtyper [ha]	Vatten	27
	Myr	4
	Granskog	120
	Tallskog	35
	Barrblandskog	25
	Lövblandad barrskog	10
	Impediment	6
	Övrigt	0,7

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm (1998:1252), att de föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser som framgår av detta beslut skall gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller från den 21 december 2006 även om de överklagas.

I enlighet med 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm, ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet.

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm beslutar länsstyrelsen att fastställa bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, närmare bestämt ett varierat naturskogsområde som har mycket av de strukturer, såsom döda stående och liggande träd och lövrika barrskogar, som är kännetecknande för naturligt fungerande skogsekosystem. Vidare är syftet att bevara Örasjöbäcken som ett naturligt fungerande vattendrag, ett så kallat naturvatten. Detta innebär att strukturer och funktioner såsom naturliga vattenståndsvariationer, en naturlig fiskfauna, tillförsel av död ved och fria vandringsvägar för vattenorganismer bevaras.

I bevarandet av skogen och vattnet, vilka biologiskt hänger intimt samman, ingår även att trygga fortlevnaden för långskägglav och flodpärlmussla, vilka båda är ansvarsarter för länet i ett nationellt perspektiv. Dessa syften skall i första hand uppnås genom att skogs- och vattenmiljöerna får utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. I takt med ny kunskap kan dock vissa begränsade skogsskötselåtgärder komma att genomföras för att främja bevarandet av långskägg.

De i området ingående Natura 2000-habitaten och arterna ska bevaras i gynnsam bevarandestatus, vilket innebär att dessa finns kvar i långsiktigt hållbar omfattning.

Syftet är även att, inom ramen för ovannämnda syfte, göra delar av området mer tillgängligt genom att gamla stigar röjs och markeras. Besökare skall ges möjlighet att se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad eller annan anläggning.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, muddra, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark och block.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga väg, stig eller spång.
- 5 anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.

- 6 avverka, fälla eller skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska bekämpningsmedel eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur (inklusive fisk), växter eller andra organismer.
- 9 på marken framföra motordrivna fordon annat än på befintliga vägar för motorfordonstrafik, med undantag för uttransport av fällda älgar och björnar på fastmark. Dylig transport får ej ske i vattendraget eller på stränder och skall i övrigt ske med minsta möjliga skada på mark och vegetation. Förbudet gäller ej skoterkörning vintertid på Örasjöns is.
- 10 upplåta mark för militär övningsverksamhet.
- 11 sprida kalk utan länsstyrelsens tillstånd. Eventuell kalkning skall utföras med medel och metod som minimerar vindavdrift av kalk till skogsmarken.
- 12 bedriva fiske med annat än handredskap i Örasjön.
- 13 bedriva fiske i Örasjöbäcken.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 anläggning och underhåll av stigar.
- 4 uppförande och underhåll av rastplatser.
- 5 eventuella ringbarkningar eller motsvarande i syfte att gynna laven långskägg, se vidare skötselplanen.
- 6 eventuell stödutsättning av fisk (öring) i naturvårdssyfte.
- 7 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
- 2 insamla mossor, svampar eller lavar med undantag för plockning av matsvamp för husbehov.
- 3 genom grävning eller på annat sätt skada mark och block.
- 4 insamla eller föra bort ryggradslösa djur.
- 5 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet.

- 6 på marken framföra motordrivet fordon annat än på befintliga vägar. Förbudet gäller ej skoterkörning vintertid på Örasjöns is.
- 7 utföra vetenskapliga undersökningar som innebär markering av provytor eller annan åverkan inom reservatet utan länsstyrelsens tillstånd.
- 8 använda området för idrottsarrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.
- 9 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 10 bedriva fiske med annat än handredskap i Örasjön.
- 11 bedriva fiske i Örasjöbäcken.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel enligt fastställd skötselplan, såsom bland annat ringbarkningar eller luckhuggningar (föreskrift B5), eller stödutsättningar av öring (föreskrift B6). Sådan utsättning skall så långt möjligt använda lokal öring från samma vattensystem samt genomföras i samråd med berörda fiskerättsinnehavare. Observera att dylik stödutsättning förutsätter sedvanligt tillstånd enligt förordning 1994:1716.

Föreskrifterna skall inte heller utgöra hinder för normalt underhåll och drift av skogsbilvägen i södra delen av reservatsområdet. Mer omfattande reparationer och åtgärder, såsom exempelvis grävningar i anslutning till aktuell bäck-/dikesfåra på grund av höga flöden, skall föregås av samråd med länsstyrelsen. Allt underhåll skall utföras med största aktsamhet mot vattendraget och strandzoner, så att erosion och grumling undviks i största möjliga mån.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Sammanfattande beskrivning

Örasjöbäcken-Storsvedjan är topografiskt varierande och består av Örasjön, Örasjöbäcken samt omgivande skogar innefattande ostslutningen av Storsvedjan och nordslutningen av Örasjöhöjden.

Örasjöbäcken rinner från Örasjön ner till Laxsjöån. Det vanligaste bottenmaterialet är block men det finns sträckor där sten, sand och grus dominerar. Vattenvegetation är sparsamt förekommande. I bäcken finns för närvarande inga vandringshinder för fisk, även om det finns ett par bäverdämmen. I bäcken finns ett livskraftigt, reproducerande, bestånd av flodpärlmussla. I bäckens bättre partier uppgår andelen unga musslor (<5 cm) till hela 15 % och även musslor mindre än 2 cm påträffas. Även förurningskänsliga bottendjur som dagsländan *Alainites muticus* och nattsländan *Philopotamus montanus* finns - två arter som är karaktäristiska för mindre skogsbäckar med hög grad av ostördhet. De fiskar som påvisats i bäcken är öring, stensimpa, elritsa och bäcknejonöga. Innan rotenonbehandling av Örasjön på 1960-talet fanns öring och abborre i sjön. Abborren har sedermera återkoloniserat sjön.

Kring bäcken består skogen till stor del av en grandominerad naturskog, där fältskiktet ofta domineras av lågörter. Delar av bäcken omges av hyggen med bitvis obefintlig kantzon. I

och över bäcken finns bitvis gott om lågor i olika nedbrytningsstadier. Skogen i övriga delar av området är grandominerad, högvuxen, hänglavsdraperad och flerskiktad. Totalt är laven långskägg noterad på fler än 200 träd och dessa utgör i oktober 2005 den rikaste kända lokalen i landskapet Medelpad. Påtagligt många skogsbestånd är lövrika, exempelvis de asprika granbestånd som finns i de lägre liggande delarna i anslutning till Örasjön i söder. I de hållmarksartade partierna växer tallskog med överståndare, torrakor och brandstubbar. Inom reservatet finns ett bland lokalbefolkningen känt träd som speciellt bör nämnas; Lerbäckstallen, en jättetall med en omkrets i brösthöjd om cirka 3,4 meter.

Stora delar av området har bevisligen brunnit, särskilt i östra delen. Äldre mosspåväxta avverkningsstubbar från förra sekelskiftet förekommer rikligt.

Skogens sentida orördhet och den rika tillgången på död ved innebär att det finns flera sällsynta naturskogsknutna arter. På lövträdslågor är veckticka och kandelabersvamp påträffade och på granlångor exempelvis stjärntagging, kristallticka, rynkskinn, lappticka, rosenticka och ullticka. Andra naturskogsknutna arter är doftticka på sälg samt stor aspticka, aspgelélav och korallblylav på asp. Lunglav växer på både björk, asp och sälg. I området finns spår efter både tretåig hackspett och spillkråka. Den rika tillgången på död ved torde ge en god förutsättning för en rik skalbaggsfauna.

Natura 2000

Området är utpekad att ingå i nätverket Natura 2000 enligt art- och habitatdirektivet. Inom området finns i direktivet ingående naturtyper, se nedan, samt arterna flodpärlmussla, öring och stensimpa. En särskild bevarandeplan finns för Natura 2000-området.

Framtida verksamheter i anslutning till reservatet som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området, kan kräva tillstånd. Detta regleras dock ej av föreskrifterna för reservatet, utan av annan lagstiftning (miljöbalken 7 kap 28 § m fl).

I naturreservatet ingår följande naturtyper enligt art- och habitatdirektivet, areal i ha (*=prioriterad art eller naturtyp):

3210	Naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ	1 ha
7140	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	2 ha
9010	*Västlig taiga	163 ha

Ärendets beredning

Området ingår i översiktsplanen för Timrå kommun i ett regionalt intresseområde för friluftsliv. Vidare anges att skogsbruk i denna del av kommun ska bedrivas med extra hänsynstagande till friluftsliv och naturvård. Några mer för reservatsområdet specificerade intressen finns ej i planen. Vid tidpunkten för översiktsplanens upprättande, 1990, var områdets naturvärden ej till fullo kända av någon myndighet. Några motstående intressen finns inte redovisade för området i översiktsplanen.

Timrå naturskyddsförening har genomfört upprepade exkursioner i området och uppmärksammat det, bland annat genom att år 2001 producera ett informationshäfte för området.

Reservatsområdet finns registrerat som två naturvårdsobjekt, bäck och skog (62102 och 62106), hos länsstyrelsen.

Området identifierades som en rik långskäggslokal under åren 1995-1997 då såväl länsstyrelsen som markägaren SCA Skog AB inventerade området. Under andra halvan av 1990-talet följdes arten av länsstyrelsen på bland annat Storsvedjan, ett projekt som avbröts på grund av att metoden sedermera bedömdes som olämplig för långsiktig uppföljning. Länsstyrelsen genomförde en skoglig inventering av området 1999.

År 2001 föreslog länsstyrelsen området till regeringen och Natura 2000-nätverket. En biotopkartering av vattendraget i syfte att klassificera det enligt systemet för indelning av Natura 2000-områden genomfördes 2004. Länsstyrelsen utarbetade under 2005 en bevarandeplan för Natura 2000-området.

Områdets bevarandevärden bidrar signifikant till uppfyllandet av miljömålen "Levande skogar" samt "Levande sjöar och vattendrag". Vidare utgör den rika förekomsten av långskägg ett utmärkt exempel på en länspecifik skogsbiotop, utpekad i länsstyrelsens och skogsstyrelsens strategi för områdesskydd på skogsmark från december 2005.

Länsstyrelsen har under ärendets gång fört diskussioner med Lögdö vildmark, ett slags friluftslivsorganisation som administrerar fisket i området och säljer fiskekort. Dessa diskussioner har utmynnat i att Lögdö vildmark ska kunna fortsätta sälja fiskekort för Örasjön, se vidare skötselplanen. Länsstyrelsen har även varit i kontakt med Elisabeth Nilsson som har genomfört omfattande inventeringar av gamla stigar i denna del av Västernorrlands län. De stigar Nilsson har identifierat ingår delvis i de förslag till stigdragningar som finns i skötselplanen.

I december 2005 förvärvade staten skogs- och sjödelen i väster. I januari 2006 slöts en överenskommelse om intrångsersättning mellan länsstyrelsen och SCA Skog AB gällande bäckdelen i öster. I dessa avtal ingår ersättning för fiskerätten i området.

Vid remissbehandlingen har yttranden inkommit från Skogsstyrelsen, Widelake friluftsförening, Timrå naturskyddsförening, SCA Skog AB, Fiskeriverket, Timrå kommun samt Sveriges geologiska undersökning. Inga invändningar mot reservatsbildningen framförs. Timrå naturskyddsförening anser att avgränsningen av området delvis är för snäv. SCA Skog AB framför bland annat synpunkter på samrådspunkt i samband med vägunderhåll. Fiskeriverket anser att förbud mot utsättning av fisk inte bör skrivas in i reservatsbestämmelserna, utan att dylika frågor bör behandlas i enlighet med befintlig lagstiftning. Timrå kommun framför synpunkt på detaljnivå gällande uppföljning.

I samband med remissbehandlingen gjorde länsstyrelsen även en konsekvensutredning i enlighet med 27 § verksförordningen (1995:1322), samt 2 § förordningen om reglers effekter för små företags villkor (1998:1820).

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har i möjligaste mån tagit hänsyn till de vid remissförfarandet inkomna synpunkterna, genom bearbetning av beslut och skötselplan, samt genom kontakter med

remissinstanser och sakägare.

Fiskeriverkets synpunkt rörande reglering av fiskutsättningar med stöd av miljöbalken (föreskrift A8 i detta beslut) är intressant och något som har blivit föremål för diskussion i takt med att naturskydd av vattenmiljöer har intensifierats. Föreskrifter för ett naturreservat kan omfatta vitt skilda företeelser men bör i grunden inte innebära en dubblering av befintlig lagstiftning. Ett dubblerande förbud kan dock vara motiverat i de fall där förbudet tar direkt sikte på reservatssyftets skyddsintresse. Ur bevarandebiologiskt perspektiv är det en grundläggande och given åtgärd att minimera manipulering av antalet organismer, såväl naturligt förekommande som främmande, när syftet är att bevara naturligt fungerande miljöer där de aktuella organismerna ingår som grundläggande element. Sålunda är det väl motiverat att förbjuda utsättning av bland annat fisk när syftet är att bevara en naturligt fungerande vattendragmiljö.

Området har tidigare påverkats av rotenonbehandling och huggningar, men sedan en längre tid tillbaka har få skogsbruksåtgärder eller andra exploateringsföretag genomförts i området. Sålunda har nybildning av skogsbiologiskt viktiga strukturer som äldre träd och död ved tillåtits och det är också sannolikt att stora delar av området varit beskogad under lång tid. Dessa förhållanden är ovanliga i dagens av skogsbruk präglade landskap och av grundläggande vikt för att bevara livsformer knutna till områden med mer naturlig skogsdynamik. Som nämns i skötselplanen är det möjligt att en mycket småskalig utglesning av trädskiktet skulle kunna gynna förekomsten av laven långskägg. Vid en dylik eventuell utglesning bör dock träden, veden, lämnas kvar i beståndet och naturvärdena i området är följaktligen oförenliga med konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering.

Örasjöbäcken omges i dagsläget bitvis av ungskog och dessa avverkningar har sannolikt menligt påverkat bäckmiljön genom förändrade ljus- och temperaturförhållanden, men även hydrologiskt i form av ändrade tillrinningsförhållanden. Det är sålunda av grundläggande vikt att skogen får utvecklas fritt och utan att omfattande markavvattnande eller eroderande effekter uppstår i anslutning till bäcken eller sjön.

Genom naturreservatsbildning undanröjs exploateringshot och förutsättningarna för bevarande av skogs- och vattenmiljöerna, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3:e och 4:e kapitlen miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att bevara ovan nämnda naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat, samt att förordna om föreskrifter för området och att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk i området.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut skall skriva till Regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Kultur- och naturavdelningen, 871 86 HÄRNÖSAND.

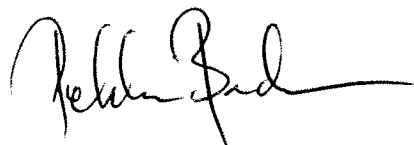
Skrivelsen skall ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen skall anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Pekka Bader 0611-349223, e-post pekka.bader@y.lst.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Sundsvalls tidning och Dagbladet. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Lars Nyberg, rättschef, Anders Rydeborg, lantbruk- och fiskeavdelningen, Bo Halvarsson, biträdande länsarkitekt, Britt-Marie Lindström, sektionschef naturvård samt Eva Carron, avdelningschef kultur- och naturavdelningen.



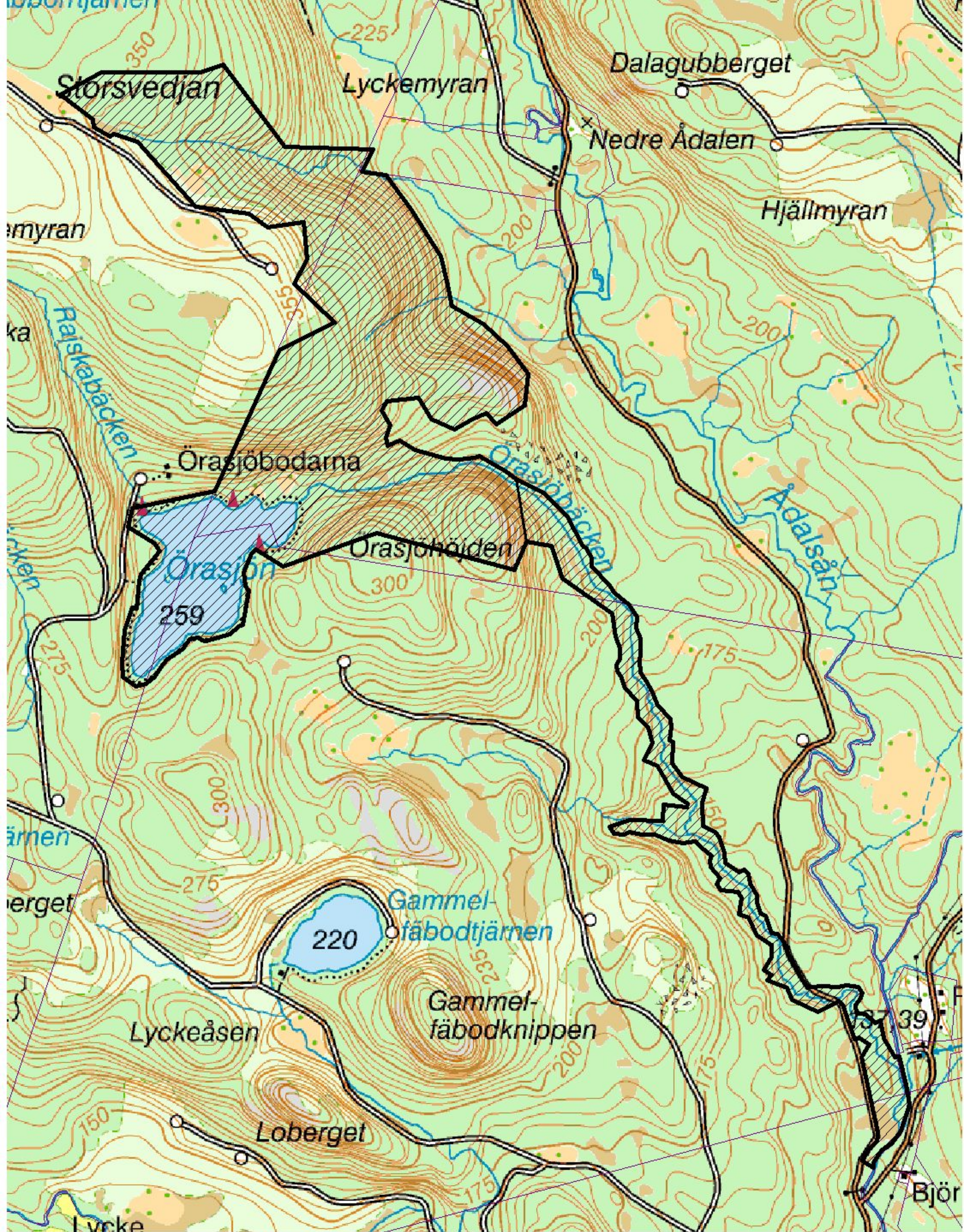
Gerhard Larsson
landshövding



Pekka Bader
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan



N

 reservatsområde

0 500 Meters


1:20000

Örasjöbäcken-Storsvedjans naturreservat
 2006-12-12
 dnr 511-4840-02
 Beslutsbilaga 1.

Den östra delen av området, längs bäcken, är inträngsersatt och den västra delen ägs av staten genom naturvårdsfonden.

Skötselplan för Örasjöbäcken-Storsvedjans naturreservat

Denna skötselplan används lämpligast tillsammans med det beslut som utgör grunden för denna skötselplan. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter och en sammanfattande beskrivning av området.

BESKRIVNINGSEDEL

Historisk markanvändning

Skogen har troligtvis brukats lågintensivt under lång tid och det förekommer bitvis gott om spår av plockhuggning i form av gamla avverkningsstubbar. Nära Örasjön, strax utanför reservatet, finns en gammal fäbod. Allt talar för att bete skedde i reservatet under fäbodepoken.

Kulturmiljövärden

Några gamla stigar finns i reservatet. Dessa har kartlagts av privatpersonen Elisabeth Nilsson. Hon har bland annat hittat en stig som går från fäboden vid Örasjön till ett före detta hemman nere vid Ådalsån.

Så vitt känt finns inga fornlämningar inom reservatet.

Friluftsliv

Området besöks i viss mån av allmänheten, till Örasjön kommer en del fritidsfiskare, badgäster och skoteråkare.

Servitut och samfälligheter

Delar av skogsmarken torde belastas av ett antal mulbetesservitut. Dessa mulbeten är sedan länge ej i drift och har inte närmare utretts eller behandlats av vare sig lantmäteriet eller länsstyrelsen. I övrigt finns inga servitut eller inskrivna nyttjanderätter.

Natura 2000

Reservatet ingår i EU:s nätverk av skyddade områden, Natura 2000. För Natura 2000-området finns en bevarandeplan i vilken det anges vad som krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för utpekade habitat och arter. Målen och åtgärderna i denna skötselplan är utformade för att överensstämja med de mål som finns i bevarandeplanen. Vissa mål i bevarandeplanen har dock av praktiska skäl ej införlivats i skötselplanen för reservatet.

Fisk och fiske

Staten äger huvudparten av fiskerättigheterna i reservatet. De nedersta 200 m av Örasjöbäcken, hör till Lagfors 18:1 och där är fisket samfällt. I samfälligheten ingår fyra fastigheter.

Under årens lopp har öring, regnbåge och röding av okända stammar satts ut i Örasjön. Den senaste utsättningen, av regnbåge, skedde 1992. Sedan dess har så vitt känt inga utsättningar gjorts. Ett tillstånd för rotenonbehandling utfärdades för 1962 och troligen utfördes även behandlingen.

Under ärendets beredning har diskussioner förts med naturvårdsverket och organisationen Lögdö vildmark. Slutsatsen av dessa är att Lögdö vildmark skulle kunna arrendera fisket i Örasjön med därtill hörande möjlighet att sälja fiskekort för handredskapsfiske i Örasjön. Som framgår av föreskrifterna skall inga fiskutsättningar genomföras och fiskekortet kan ej omfatta Örasjöbäcken.

Jakt

I samband med naturreservatsbildningen slöts ett avtal om nyttjanderätt till all jakt mellan staten och dåvarande markägarna för reservatsområdet exklusive bäcken i sydost. Detta avtal löper till 2011-06-30 och förlängs med fem år i sänder, förutsatt att det inte sägs upp senast ett år före avtalstidens utgång. I avtalet förbinder sig jakträttsinnehavarna att följa de föreskrifter som anges för naturreservatet.

För bäckdelen av naturreservatet kvarstår markägarens rätt att jaga oförändrad. I avtalet om intrångsersättning har markägaren förbundit sig att inte vidta några åtgärder som strider mot reservatsföreskrifterna.

Undersökningstillstånd

Området berörs av ett ej gällande undersökningstillstånd för diamant, olja och gas (2000:119:Y:LU).

PLANDEL

Gränser

Reservatet skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen.

Längs bäcken har reservatsområdet intrångsersatts och SCA Skog AB kvarstår därmed som markägare. För denna del av reservatet ska sedvanliga trädmarkeringar göras, så att reservatet avgränsas väl. Dock ska upphuggning av rågång så långt möjligt begränsas och gagnvirke ska i möjligaste mån ej avverkas. Detta innebär att fler träd än vanligt bör färgmarkeras, så att gränsen enkelt kan återfinnas i samband med framtida avverkningar på omkringliggande mark.

Brand

Om spontan brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning skall ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Tillsyn

Länsstyrelsen utser en praktiskt ansvarig för tillsyn av information samt efterlevnad av reservatsbestämmelser. Uppdraget regleras i avtal.

Indelning i skötselområden

Området har indelats i tre skötselområden.

Skötselområde 1

Sjö och vattendrag

Detta skötselområde omfattar Örasjön och Örasjöbäcken.

Mål

Målsättningen är att bevara ett vattendrag med så naturliga processer och strukturer som möjligt.

Ändamålet med naturreservatet är uppfyllt när:

- vattnets pH inte understiger 6,0 under vårfloden.
- öring, stensimpa, och flodpärlmussla finns i ej minskande populationer.
- bäcken är fri från negativ påverkan av vägtrummor och antropogena vandringshinder.
- andelen flodpärlmusslor kortare än 50 mm inte understiger 10 % och musslor kortare än 20 mm förekommer.

Åtgärder

- Utredning om vägpassage

Under vårfloden har det vid flera tillfällen hänt att den vägtrumma som finns i bäckens nedre del inte varit dimensionerad för flödet. Bäckens har tagit nya vägar och en relativt stor mängd sand och grus har sköljts ut i bäcken. En utredning för att belysa vilka åtgärder som bör göras för att minimera denna påverkan på bäckmiljön genomförs. Resultatet kan komma att bli ett åtgärdsprogram med tillhörande tidsplan. Om ett sådant program innebär fördyrat underhåll av den aktuella skogsbilvägen skall staten stå för merkostnaden.

Man bör även överväga att lägga igen den delning av bäcken som finns cirka 350 meter uppströms sammanflödet med Laxsjöån. Delningen gör att ena bäckarmen löper i ett vägdike.

- Avtal med Lögdö vildmark

Som framgår av "Fisk och fiske" ovan är avsikten att upprätta ett avtal som möjliggör fortsatt försäljning av fiskekort i Lögdö vildmarks regi. Rätten omfattar endast Örasjön och ej Örasjöbäcken. Som framgår av föreskrifterna ska inga fiskutsättningar göras och nätfiske får ej bedrivas i sjön. I avtalet bör även exempelvis sopbehållare, vindskydd och vedtransporter behandlas.

- Grundinventering av flodpärlmussla

En skattning av totala antalet musslor görs.

I händelse av att öringstammen blir svag och rent av havererar, skall länsstyrelsen överväga om utsättning av öring från samma vattensystem bör ske. En dylik åtgärd är endast tänkt att vidtas i

undantagsfall, i första hand bör såväl vatten- som landmiljöer få utvecklas fritt. En eventuell utsättning av öring ska planeras och genomföras i samråd med fiskerättsinnehavarna, Lögdö vildmark och tillgänglig fiskeexpertis på länsstyrelsen. Observera att dylik stödutsättning förutsätter sedvanligt tillstånd enligt förordning 1994:1716.

Det är av största vikt att alla eventuella åtgärder genomförs med stor försiktighet för att förhindra grumling, störning av bottensubstrat med mera.

Skötselområde 2

Skogsmark

Mål

Att låta skogsmiljöerna utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer med de strukturer, såsom gamla träd och döda stående och liggande träd, som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem. Detta innebär bland annat att skogen utgör en naturlig del av vattendragets närmiljö.

Ändamålet med naturreservatet är uppfyllt när:

- långskägg finns på minst 150 träd och inte minskar i populationsstorlek.

Åtgärder

- Eventuell utglesning av gran.

En uppföljning av hur förekomsten av långskägg utvecklas skall göras. Minskar arten påtagligt på grund av skuggeffekt skall reservatsförvaltningen överväga att småskaligt modifiera beståndsstrukturen. Det finns forskning som söker utröna huruvida en utglesning av skogsbestånd i vissa fall skulle kunna ge en lokal tillväxthöjning hos långskägg och även skapa nya växtplatser. Detta kan ske genom att mindre trädgrupper ringbarkas och/eller enstaka träd fälls för att på sikt skapa en luckigare och ljusare beståndsstruktur. Innan några åtgärder påbörjas skall forskare kontaktas för samråd kring hur eventuell utglesning av bestånd och uppföljning av populationsutveckling för långskägg bäst genomförs. Den döda ved som bildas lämnas i reservatet.

Dessa eventuella åtgärder utförs endast i den av staten förvärvade västra delen av reservatet.

Skötselområde 3

Friluftsliv

Detta skötselområde omfattar hela reservatsområdet.

Mål

Att låta området vara fortsatt tillgängligt för allmänheten med goda möjligheter att uppleva gammelskog och ha förutsättningar att se en naturlig skogsbäck. De som är intresserade skall få god information om gammelskogsekologi, vattendragets biologi samt områdets naturvärde.

Ändamålet med naturreservatet är uppfyllt när:

- informationstavlor är uppsatta och aktuell information finns på länsstyrelsens hemsida (www.y.lst.se).
- väl utmärkta stigar finns, liksom i ordningställda rastplatser och parkeringplatser.

Åtgärder

■ Informationstavlor

Tre informationstavlor sätts upp i reservatet. Förslag till deras läge framgår av skötselkartan. Vid Lerbäckstallen bör en enklare informationsskylt om trädet sättas upp.

■ Stigdragning

Gamla stigar röjs och kommer tillsammans med några nya delar att ingå i det system av stigar som framgår av skötselkartan. Samråd som leder till en överenskommelse med berörda markägare behövs. Passage över Örasjöbäcken skall ske över enklare bro.

■ Information på hemsida

■ Parkeringsplats

En parkeringsplats, med plats för två-tre bilar, anläggs vid den skogsbilväg som går väster om Örasjön (se skötselkarta). Överenskommelse måste dock först träffas med berörda markägare, innan parkering kan iordningställas.

■ Broschyr

En informationskrift tas fram, lämpligen i samråd med Timrå naturskyddsförening som har en broschyr för området som kan uppdateras och kompletteras. Broschyren bör även innefatta motsvarande information om de närliggande naturreservaten Rigåsen och Fageråsen.

■ Rastplats

Vid Örasjön finns tre vindskydd. Dessa sköts av Lögdö vildmark som även i viss utsträckning har kört ut ved till dessa. Ett avtal bör upprättas med Lögdö vildmark som innebär att reservatsförvaltningen betalar en del av veden och att Lögdö vildmark ombesörjer vedtransporter. I samband med upprättandet av avtalet bör ställning tas till huruvida det behövs tre vindskydd, eller om något bör avlägsnas. En ny rastplats, lämpligen i form av fikabord, anläggs eventuellt i närheten av Lerbäckstallen.

I samråd med Lögdö vildmark utreds om sopbehållare behöver sättas upp vid rastplatserna, hur ofta de i så fall bör tömmas och vem som tömmer dem.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

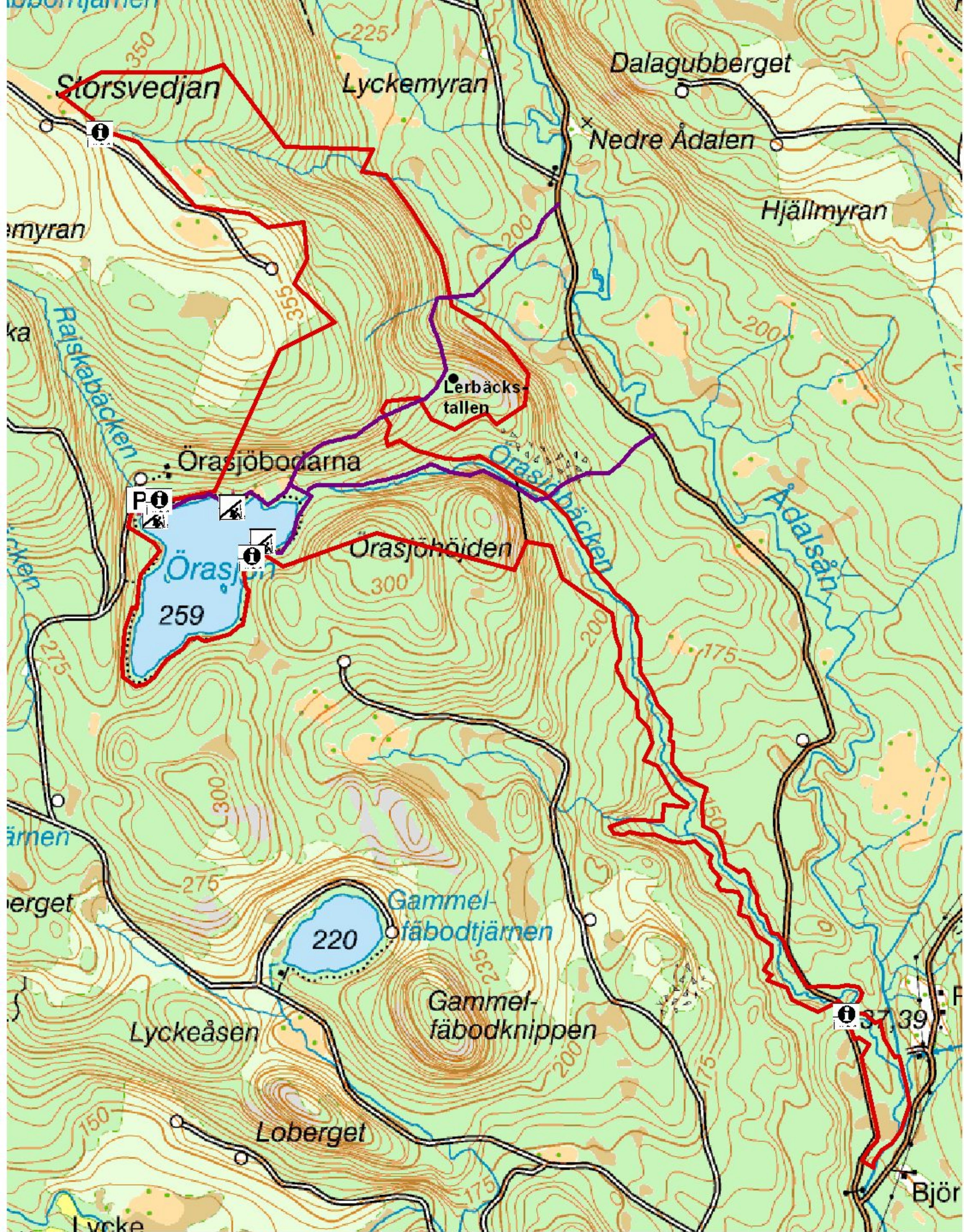
prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Information på hemsida	3	2006	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Informationstavlor	3	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Grundinventering av flodpärlmussla	1	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Avtal med Lögdö vildmark	1	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Utredning om vägpassage	1	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag
2	Rastplats	3	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag
2	Broschyr	3	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag
2	Parkeringsplats	3	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag
2	Stigdragning	3	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan.

Sammanfattning av uppföljning

Skötsel- omr	Mål	Start	Intervall
1	andelen flodpärlmusslor kortare än 50 mm inte understiger 10 % och musslor kortare än 20 mm förekommer.	2007	var 5:e år
1	bäcken är fri från negativ påverkan av vägtrummor och antropogena vandringshinder.	2007	vid indikation på ändring
1	öring, stensimpa, och flodpärlmussla finns i ej minskande populationer.	2007	var 5:e år
1	vattnets pH inte understiger 6,0 under vårfloeden.	2007	var 3:e år
2	långskägg finns på minst 150 träd och inte minskar i populationsstorlek.	2007	var 10:e år
3	väl utmärkta stigar finns, liksom i ordningställda rastplatser och parkeringsplatser.	2007	löpande tillsyn
3	informationstavlor är uppsatta och aktuell information finns på länsstyrelsens hemsida (www.y.lst.se).	2007	löpande tillsyn



-  infotavla
-  parkering
-  rastplats
-  stig
-  reservatsgräns

Örsjöbäcken-Storsvedjans naturreservat
 2006-12-12
 dnr 511-4840-02
 Skötselplanekarta 1.

N
 1:20000
 0 500 Meters